

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS RETSBOG

Den 2. februar 2018 satte Østre Landsret retten i retsbygningen, Bredgade 42, København.

Som dommere fungerede landsdommerne Ole Dybdahl, Tine Vuust og Morten Christensen, førstnævnte som rettens formand.

Der foretoges

24. afd. nr. B-3448-14:

1) Inge Genefke og Bent Sørensens Antitortur Støttefond

som mandatar for _____

2) _____

3) _____

4) _____

5) _____

6) _____

7) _____

8) _____

9) _____

10) _____

11) _____

12) _____

13) _____

14) _____

15) _____

16) Inge Genefke og Bent Sørensens Antitortur Støttefond

som mandatar for _____

- 17) _____
- 18) _____
- 19) _____
- 20) _____
- 21) _____
- 22) _____
- 23) _____

(advokat Christian F. Jensen, besk., for sagsøgerne 2 til 15 og 17 til 23,
og advokat Christian Harlang for så vidt angår sagsøgerne 1 og 16 samt
den del af sagen, hvori der ikke er dækning under den meddelte fri proces)
mod

Forsvarsministeriet

(advokat Peter Biering)

Ingen var mødt eller indkaldt.

Der fremlagdes breve af 29. januar, 30. januar, 31. januar og 1. februar 2018 fra advoka-
terne Christian Harlang og Christian F. Jensen samt sagsøgernes processkrift 30 af 29. ja-
nuar 2018. Der fremlagdes endvidere mail af 19. januar 2018 og brev af 1. februar 2018 fra
advokat Peter Biering.

Den nu fremlagte korrespondance drejer sig i det væsentlige om de tidsmæssige rammer
for sagen og planlægning af de kommende retsmøder. Landsretten skal i anledning heraf
fremkomme med følgende bemærkninger:

1. Retsbøger og breve om berømmelse af sagen og afsættelse af retsdage er refereret i
retsbogen af 22. december 2017. Som det fremgår heraf, har det i mangel af enig-
hed mellem parterne om en fælles tidsplan været nødvendigt for landsretten at træf-
fe bestemmelse om, at der afsættes ca. 30 retsdage til sagsøgernes ”del” af sagen,
og ca. 20 retsdage til sagsøgtens ”del” af sagen.

Sagsøgerne har indtil nu tilrettelagt retsdagene den 7., 10., 28., 29. og 30. november
2017, halvdelen af den 5. og den 12. december 2017, den 13. december 2017, den
22., 24., 25. og 30. januar samt den 1. februar 2018, i alt sammenlagt 12 retsdage.

Flere af disse dage har for at imødekomme sagsøgernes tidsmæssige behov været forlænget i forhold til en almindelig retsdag.

Der resterer herefter til sagsøgernes ”del” af sagen retsdagene den 7., 8., 9., 20., 21. og 22. februar 2018, halvdelen af den 23. februar 2018, den 27. og 28. februar, den 1. marts og den 6. marts 2018 samt den 24., 25. og 26. april og den 1. maj 2018. I alt er der således afsat 26 ½ retsdage til sagsøgernes ”del” af sagen.

Det har været og er fortsat landsrettens opfattelse, at sagen fra sagsøgernes side kan føres forsvarligt på de afsatte retsdage, hvis man fra advokaternes side anvender tiden hensigtsmæssigt, jf. blandt andet bemærkningerne herom i retsbøgerne af 22. december 2017 og 22. januar 2018.

Landsretten finder derfor ikke grundlag for at ændre beslutningen om, at sagsøgte kan påbegynde sin vidneførsel den 13. marts 2018 og dermed disponere over dagene frem til den 19. april 2018 og herefter igen den 3. og 4. maj 2018. Det bemærkes i den forbindelse, at sagsøgte i sit brev af 1. februar 2018 har tilkendegivet at ville gennemføre en supplerende afhøring af Kurt Borgkvist, Kenneth Ø. Buhl, Anders Berg Olesen og Jesper Møller Pedersen inden for de sagsøgtes ”del” af sagen.

2. Det kunne på retsmødet den 1. februar 2018 konstateres, at der på nuværende tidspunkt ikke foreligger nogen endelig plan fra sagsøgernes side for afviklingen af den kommende uges retsdage den 7., 8. og 9. februar 2018, hvilket er kritisabelt.

Det kan endvidere konstateres, at det af sagsøgernes brev af 31. januar 2018 – som svar på landsrettens retsbog af 24. januar 2018 med opfordring til at konkretisere afhøringstemaet for de 15 bebudede irakiske vidner – fremgår, at dette først er muligt inden for 14 dage, *”idet de pågældende temaer navnlig afhænger af kendskab til, hvad de pågældende erindrer at have set og hørt.”* Det må undre, at sagsøgerne endnu ikke har kendskab til, om de pågældende vidner kan bidrage til sagens oplysning, og landsretten finder ikke grundlag for at ændre sit hidtidige skøn over, at afhøring af vidner fra Irak vil kunne ske inden for to retsdage.

3. Landsretten har imidlertid i lyset heraf på ny gennemgået mulighederne for at tilbyde yderligere retsdage, som kan stilles til sagsøgernes rådighed inden den 13.

marts 2018. Der kan herefter – med risiko for aflysning af andre retssager til følge – tilbydes retsdagene den 12. februar, den 16. februar, den 5. marts og den 9. marts 2018.

Landsretten er opmærksom på, at advokat Christian Harlang for så vidt angår de tre første dage har oplyst ikke at kunne give møde, men finder, at advokaten skal have mulighed for at frigøre sig for sine forpligtelser disse dage for at varetage sagsøgernes interesser, alternativt at give møde ved advokat Christian F. Jensen.

Advokaterne anmodes om senest mandag den 5. februar 2018 kl. 14.00 at tilkende-give, om det vil være muligt at foretage sagen på en eller flere af disse dage.

4. I forhold til sagsøger 3, som ikke efterkom landsrettens opfordring i retsbog af 22. december 2017 om senest den 4. januar 2018 at afgive en skriftlig erklæring om at ville give møde for landsretten, finder landsretten ikke grundlag for inden for de givne tidsmæssige rammer at afskære ham fra at afgive forklaring i sagen.
5. Landsretten har inden for de givne tidsmæssige rammer heller ingen bemærkninger til ønsket om, at sagsøgerne 3 og 7 afgiver forklaring via videoforbindelse ved de danske repræsentationer i henholdsvis Canberra i Australien og Riyadh i Saudi Arabien således som omtalt i sagsøgernes brev af 30. januar 2018.

Sagsøgernes advokater skal i givet fald drage omsorg for det praktiske i den forbindelse, herunder forestå kontakten til de relevante myndigheder.

Der meddeles herved under den fri proces forhåndstilsagn om dækning af rimelige og nødvendige udgifter til de to sagsøgers rejser i overensstemmelse med de hidtidige retningslinjer.

6. Vedrørende sagsøger 8 bemærker landsretten, at det den 16. januar 2018 blev tilkendegivet, at landsretten fandt det forsvarligt og hensigtsmæssigt, at blandt andre sagsøger 8's forklaring i første række afgives ved brug af en videoforbindelse. Det forhold, at det i brev af 29. januar 2018 oplyses, at sagsøger 8 har opholdstilladelse i USA, ændrer ikke herved.

En sådan videoforbindelse vil muligvis kunne etableres fra det danske generalkonsulat i New York. Sagsøgernes advokater skal i givet fald drage omsorg for det praktiske i den forbindelse, herunder forestå kontakten til de relevante myndigheder.

Der meddeles herved under den fri proces forhåndstilsagn om dækning af rimelige og nødvendige udgifter til sagsøger 8's rejse internt i USA til New York i overensstemmelse med de hidtidige retningslinjer.

7. Vedrørende sagsøger 10 har landsretten inden for de givne tidsmæssige rammer heller ingen bemærkninger til, at han på ny forsøger at afgive forklaring for landsretten. Det bemærkes, at han som alternativ til Beirut vil kunne rejse til et andet lands danske repræsentation i lighed med sagsøgerne 3 og 7.

Landsretten finder efter det hidtidige forløb og henset til ovenstående ikke grundlag for at ændre den tidligere truffne beslutning om, at det er hensigtsmæssigt og forsvareligt, at sagsøger 10 i første række afgiver sin forklaring via en videoforbindelse.

Landsretten finder, at sagsøger 10's yderligere rejseudgifter mv. ikke kan dækkes under den fri proces. Det bemærkes herved, at landsretten har betalt for sagsøger 10's rejseudgifter til Beirut to gange, idet det blev oplyst, at han på grund af et lokalt trafikuheld ikke nåede det oprindeligt planlagte fly til Beirut. Landsretten finder efter det hidtidige forløb af afhøringerne af sagsøgerne, at sagsøger 10 med en meget kort forklaring den 31. januar 2018 ville kunne have bidraget med de nødvendige oplysninger til vurdering af hans krav i sagen. Landsretten finder det ikke godtgjort, at sagsøgerens helbredsmæssige forhold og mangel på søvn gjorde ham ude af stand til den pågældende dag at afgive en sådan forklaring.

8. Landsretten har inden for de givne tidsmæssige rammer heller ingen bemærkninger til sagsøgernes ønske om at indkalde yderligere fire militærpersoner som vidner i sagen.
9. Sagsøgerne pålægges i forbindelse med tilrettelæggelse af de kommende retsdage for deres "del" at afsætte 45 minutter til kontraafhøring af ambassadør Torben Get-

termann i overensstemmelse med sagsøgtets ønske.

Landsretten skal på baggrund af ovenstående anmode sagsøgerne om senest mandag den 5. februar 2018 kl. 14.00 at indlevere en revideret tidsplan for retsdagene den 7., 8. og 9. februar 2018 med kopi til advokat Peter Biering.

Denne retsbog sendes til parternes advokater, Udlændingestyrelsen og Udenrigsministeriet.

Retten hævet.

(Sign.)

— — —
Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den 02-02-2018

Helle Spenner
sektionsleder